

Krajoznawczy Program Turystyki na lata 1980-1990

REZOLUCJA KONGRESU KRAJOZNAWCZEGO OBRADUJĄCEGO W PŁOCKU W DNIACH 11—13 KWIETNIA 1980 ROKU

1. My krajoznawcy i działacze turystyczni, członkowie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, zebrani na Kongresie Krajoznawczym odbywającym się w Płocku, mieście, w którym historia polskości splata się z nowoczesnością wielkiej techniki, mieście leżącym nad Wisłą, której program zagospodarowania wybiega w daleką przyszłość — wypowiadamy się w sprawie Krajoznawczego Programu Turystyki na dekadę lat osiemdziesiątych.

2. Trzeci Kongres, a drugi z kolei w Polsce Ludowej, zbiega się z trzydziątą piątą rocznicą wyzwolenia ziem polskich i powstania niepodległego państwa ludu pracującego. Odbywa on w roku obrad VIII Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, którego uchwały stały się programem całego narodu.

3. Pomni tradycji pokoleń i wierni idei socjalizmu, która niesie postęp, chcemy tak kształtować polską turystykę poprzez krajoznawstwo, aby służyła ona rozwijaniu uczuć patriotycznych, umacnianiu moralnopolitycznej jedności narodu i wychowaniu młodzieży.

Chcemy, aby turystyka przeniknięta krajoznawstwem przyniosła ludziom wypoczynek po pracy oraz była okazją do poznawania piękna i dorobku kraju oraz zamieszkujących go ludzi.

Chcemy, aby turystyka, ta umiłowana dziedziina naszej działalności, uczyła ludzi współżycia, ułatwiała wzajemne poznawanie swego życia i zwyczajów, podnosiła rangę rzetelnej służby i pracy dla Polski, kształtowała obywatelskie postawy współ-

gospodarzy naszego ojczystego kraju, odpowiedzialnych za jego dzień dzisiejszy i przyszłość.

OKREŚLENIE WSPÓŁCZESNEGO KRAJOZNAWSTWA

4. Współczesne krajoznawstwo wykształciło się jako przewodnia myśl programowa i jako podstawa intelektualna turystyki z racji swych ideowych i patriotycznych treści. Jest czynnikiem budowy jedności moralnopolitycznej społeczeństwa i kształtowania współczesnego patriotyzmu.

5. Krajoznawstwo, rozumiane szeroko jako idea i jako działalność, jest źródłem pogłębionej wiedzy o kraju, ukazuje związki przyczynowe faktów i zjawisk oraz ich tło polityczno-ekonomiczne. Na tej podstawie rozwija aktywne postawy w służbie społecznej i pracy dla kraju, sprzyja procesowi budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego.

6. Krajoznawstwo wiąże turystykę z kulturą narodową. Wskutek tego turystyka staje się coraz ważniejszym ogniwem polityki kulturalnej i wychowawczej ludowego państwa. Z uprawiania turystyki wydobywa te wartości, które podnoszą ogólny poziom kultury, uczy dbałości o pomniki przeszłości narodu oraz szacunku dla twórczej pracy ludzkiej.

7. Krajoznawstwo powoduje, że turystyka staje się ważnym instrumentem wychowania młodego pokolenia dla idei pracy i obrony Ojczyzny, wzbogaca bowiem rolę, jaką pełni ona dla rozwoju fizycznego młodzieży o niezastąpione wartości inte-

lektualne i emocjonalne, uwrażliwia na piękno i uczy dostrzegać wartości zarówno środowiska przyrodniczego, jak i wszelkich przejawów działalności ludzkiej.

ZRÓDŁA POLSKIEGO KRAJOZNAWSTWA

8. Krajoznawstwo zawsze było i jest związane z Polską i narodem, jest odbiciem jego kultury materialnej i duchowej. Z jej skarbnicy czerpie treści, które stanowią program turystyki.

Podstawowym i naczelnym źródłem krajoznawstwa jest więc kultura narodowa. W twórczych dokonaniach pokoleń, w pomnikach naszej historii, tradycjach walk o wyzwolenie narodowe i społeczne, we współczesnym życiu miast i wsi, w konstruktywnej pracy Polaków dla swego narodu i państwa, a także w perspektywach rozwoju kraju — poszukiwać będziemy jego najistotniejszych treści.

9. Źródłem krajoznawstwa są dzieje powstańców zrywów wolnościowych i starania o zachowanie polskości, dzieje walk rewolucyjnych, historia walki klasy robotniczej i ludu polskiego, historia walki z okupantem hitlerowskim i braterstwa broni żołnierzy polskich i radzieckich z okresu drugiej wojny światowej.

10. Źródłem krajoznawstwa jest życie ludzi, ich praca dla Polski, która w sumie składa się na dorobek materialny i cywilizacyjny naszego narodu, zwłaszcza wypracowany w okresie Polski Ludowej. Źródłem krajoznawstwa jest zarówno praca robotników, jak i rolników, historia i współczesność wielkiego przemysłu i wsi polskiej, dorobek nauki i techniki, szkół kształcących młodzież na godnych następców swych ojców.

11. Tradycyjnym źródłem krajoznawstwa jest kultura ludowa i folklor: zwyczaje i obrzędy kultywowane na wsi, twórczość ludowa, a zwłaszcza pieśń, w której narodowa nuta przeniknięta jest poczuciem wolności.

12. Źródłem krajoznawstwa jest przyroda polska, piękno krajobrazu lasów, pól i rzek, gór i jezior, starania o zachowanie w stanie naturalnym szczególnie cennych fragmentów krajobrazu, starania o zacho-

wanie równowagi pomiędzy wymaganiami związanymi z rozwojem techniki a przyrodą, pomiędzy bytowymi potrzebami człowieka a ekologicznymi prawami natury.

13. W coraz większym stopniu współczesne krajoznawstwo musi uwzględniać w zakresie swoich zainteresowań życie wielkich aglomeracji miejskich, centrów przemysłowych i naukowych, ośrodków zarządzania. Są one wyrazem współczesnej cywilizacji i wysokiego stopnia zorganizowania społeczeństwa, tworzą specyficzną kulturę życia, zwyczaje i normy zachowania. W wielkich miastach stare, zabytkowe budowle towarzyszą wieżowcom, a pomniki przeszłości — pomnikom nowo wznoszonym.

14. Krajoznawstwo jest również inspirowane przez perspektywy rozwoju kraju, plany zagospodarowania przestrzennego, a zwłaszcza plany zagospodarowania turystycznego, program ochrony naturalnego środowiska człowieka, ochrony krajobrazu oraz dóbr kultury, takie wielkie przedsięwzięcia społeczne i gospodarcze, jak na przykład program „Wisła”, jak akcja odbudowy Zamku Królewskiego, odnowy Krakowa i inne podobne inicjatywy.

PROGRAM DZIAŁANIA

15. Chcąc uczynić krajoznawstwo istotnym celem każdego przedsięwzięcia turystycznego, przedstawiamy kołom i klubom PTTK, działaczom oraz terenowym władzom PTTK główne kierunki działania w dziedzinie krajoznawstwa na dekadę lat osiemdziesiątych. Postulujemy, aby na najbliższym Krajowym Zjeździe PTTK wnioski Kongresu Krajoznawczego w Płocku weszły do uchwały zjazdowej. Wnioski te będą konkretyzowane w wydawanych przez Zarząd Główny PTTK corocznych wytycznych do prac ogniw Towarzystwa.

16. Dalsze działania w dziedzinie krajoznawstwa obejmują trzy grupy:
— działania związane z odkrywaniem nowych wartości krajoznawczych, wzbogacających program i treści turystyki;
— wypracowanie metodyki pracy kół i klubów, uwzględniających w większym

stopniu tematykę krajoznawczą, oraz propagowanie jej w społeczeństwie; — szersze uwzględnianie dorobku społecznego ruchu krajoznawczego w pracy instytucji i organizacji prowadzących działalność turystyczną.

W pierwszym przypadku chodzi o równoległe wykorzystywanie wszystkich źródeł krajoznawstwa, a w drugim i trzecim — o przedstawienie możliwości bogatej propozycji programowej oraz wypracowanie form metodycznych służących upowszechnianiu krajoznawstwa wśród miłośników turystyki. W praktyce wszystkie te grupy działań wzajemnie się wiążą. Dlatego też główne kierunki pracy krajoznawczej powinny być formułowane łącznie.

17. Pragniemy, aby poznanie, odkrywanie i dokumentowanie wartości krajoznawczych zaczynało się zawsze od tego co najbliższe — od własnej szkoły, zakładu pracy, miasta, wsi, gminy, okolicy — aby krajoznawcze imprezy sprawnościowe i złoty odbywały się przede wszystkim we własnym regionie.

18. Regionalizm należy uznać za szczególnie pożyteczny we współczesnym krajoznawstwie. Trzeba umacniać współpracę PTTK z regionalnymi towarzystwami społeczno-kulturalnymi, ułatwiać wzajemne badanie i popularyzację regionów, wykształcić przywiązanie do swego regionu oraz dumę z jego wartości i osiągnięć. Nadal należy popierać działalność muzeów i izb regionalnych PTTK.

19. W środowiskach wiejskich należy rozwijać działania zmierzające do utrwalania cennych tradycji, podnosić społeczną rangę wsi, popierać i tworzyć wiejskie zespoły regionalne, izby folklorystyczne — również w szkołach, popierać starania o gromadzenie w nich zbiorów sztuki ludowej i folkloru, dawnych narzędzi pracy i sprzętów.

20. W zakładach pracy będziemy dbać o dokumentowanie postępu technicznego, tradycji zakładów i istotnych faktów z historii ich rozwoju.

21. Współuczestniczyć będziemy w odkrywaniu interesujących obiektów architektonicznych w miastach. Będziemy two-

rzyć dokumentację fragmentów zespołów miejskich uznanych za zabytkowe, otaczać opieką pomniki przeszłości.

Podejmiemy ogólnopolską akcję na rzecz inwentaryzacji i odnowy skarpy w Płocku, mieście, które tak gościnnie przyjęło uczestników Kongresu Krajoznawczego.

22. Będziemy brać czynny udział w akcjach rewaloryzacyjnych w miastach zabytkowych, a szczególnie — popierać działania na rzecz odnowy Krakowa, będziemy też organizować lokalne akcje na rzecz ochrony zabytków.

23. Zabiegać będziemy o zachowanie i przywracanie tradycyjnych nazw, traktując to jako wyraz poszanowania kultury regionu.

24. Kształtować należy właściwe postawy w stosunku do środowiska, jego wartości i piękna. Propagować należy kulturę turystyki, dbać o poszanowanie zwyczajów mieszkańców odwiedzanych okolic, przeciwdziałać niszczeniu obiektów, środowiska przyrodniczego, nadużywaniu przez turystów alkoholu. Kultuwać dobre zwyczaje turystyczne oraz popularyzować turystyczną piosenkę.

25. Trzeba nasycić programy kształcenia przewodników turystycznych PTTK wiedzą z zakresu krajoznawstwa, zwłaszcza informacjami z dziedzin nowych, współczesnych, oraz zwiększyć stopień motywacji ideowej w pracy przewodnickiej.

26. Należy pełniej wykorzystywać krajoznawstwo jako czynnik patriotycznego wychowania młodzieży, w tym wychowania obronnego. Należy starać się o szersze wprowadzenie metodyki krajoznawczej do programu i procesu kształcenia nauczycieli.

27. Będziemy szeroko wykorzystywać krajoznawstwo dla wzbogacenia kultury czasu wolnego i integracji rodziny.

28. Trzeba tworzyć i doskonalić warunki pełnego uczestnictwa w krajoznawstwie i turystyce osób niepełnosprawnych fizycznie i wymagających specjalnej troski.

29. Opierając się na doświadczeniach kampanii PTTK „Polska naszych dni” należy podejmować podobne akcje programowe oraz kontynuować inwentaryzację krajoznawczą.

30. Należy wydać słownik biograficzny działaczy krajoznawczych, upamiętniając osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce. Należy zachęcać jednostki organizacyjne PTTK do przyjmowania imion tych działaczy jak swych patronów.

31. Należy rozwijać i popierać zbieractwo i kolekcjonerstwo krajoznawcze związane z turystyką, ułatwiać wymianę eksponatów, przeciwdziałając jednocześnie negatywnym zjawiskom towarzyszącym kolekcjonerstwu.

32. Należy rozwijać fotografię krajoznawczą i inne formy działalności artystycznej turystów oraz wzbogacać sposoby dokumentowania obiektów krajoznawczych.

33. Należy rozszerzać zakres tematyczny i regionalny pamiętek krajoznawczych produkowanych przez PTTK, dbając o ich wysoki poziom artystyczny i estetykę wykonania.

34. Ważną rolę w edukacji krajoznawczej społeczeństwa pełnią wydawnictwa turystyczno-krajoznawcze. Dlatego też należy dążyć do pełnego zaspokajania tematycznych i ilościowych potrzeb w tym zakresie, zachowując troskę o poziom merytoryczny i edytorski publikacji.

35. Popierać będziemy rozwój regionalnych pracowni krajoznawczych, których głównym zadaniem powinno być gromadzenie dokumentacji krajoznawczej, udział w kształceniu społecznych kadr PTTK, organizowanie sesji popularnonaukowych oraz szerokie popularyzowanie krajoznawstwa w społeczeństwie. Pracowni powinny też starać się o dostarczanie materiałów krajoznawczych do punktów informacji turystycznej i publikatorów.

36. W obiektach turystycznych należy eksponować dobra kultury materialnej regionu oraz wzbogacać informację krajoznawczą. Należy także popierać zakładanie izb muzealnych w wybranych obiektach PTTK.

37. Powinniśmy szerzej popularyzować

odznaki mające szczególne znaczenie dla rozwoju krajoznawstwa, takie jak: Odznaka Krajoznawcza PTTK, Odznaka Fotografii Krajoznawczej, Młodzieżowa Odznaka Krajoznawcza, Ekslibris Krajoznawczy Bibliofila, Plakietka Zbiorów Krajoznawczych oraz krajoznawcze odznaki regionalne, a zarazem zwiększyć wymagania krajoznawcze przy przyznawaniu odznak turystyki kwalifikowanej.

38. Należy dbać o odpowiednie dokumentowanie bieżącej pracy PTTK, zbierać pamiętki z życia Towarzystwa, utworzyć w Golubiu-Dobrzyniu Ośrodek Historii i Tradycji PTTK, czyniąc z niego zarówno miejsce gromadzenia dokumentów dorobku programowego, jak i studiów nad przeszłością i bieżącą działalnością PTTK.

39. Kongres zwraca się do środowisk naukowych z apelem o rozwijanie badań nad problematyką krajoznawczą i dorobkiem PTTK w tym zakresie oraz o włączenie problematyki krajoznawczej do programu swych prac koncentrujących się na sprawie postępu w turystyce. Należy zwrócić baczniejszą uwagę na wykorzystywanie prac naukowych w praktyce.

40. Kongres Krajoznawczy obradujący w Płocku przekazuje niniejszą rezolucję wszystkim działaczom PTTK z prośbą o podjęcie starań o podniesienie na jeszcze wyższy poziom działalności krajoznawczej.

41. Materiały kongresowe powinny stać się przedmiotem szkolenia kadry programowej PTTK, szczególnie instruktorów krajoznawstwa, przodowników turystyki kwalifikowanej oraz przewodników turystycznych.

42. Kongres zwraca się do władz państwowych, do związków zawodowych, do organizacji młodzieżowych skupionych w Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej oraz do innych instytucji, organizacji i stowarzyszeń zajmujących się turystyką — o poparcie dorobku Kongresu Krajoznawczego i uwzględnienie go w programie swego działania.

WYSTĄPIENIE KOŃCOWE

Przyjęliśmy rezolucję, określającą program współczesnego krajoznawstwa na lata osiemdziesiąte, przyjęliśmy też rezolucję ogłaszającą rok 1980 „Rokiem Kultury Turystycznej”. Zbliżone są te dwa dokumenty — ostatni był następstwem pierwszego. Dzisiaj zastanawiamy się wspólnie, czy Kongres, z którym wiązaliśmy sporo nadziei, spełnił swoje zadania.

Myślę, że nie popełnię błędu, jeżeli dam odpowiedź twierdzącą. Kongres nie tylko spełnił swoje zadanie, ale wniósł coś ponadto. Po pierwsze, raz jeszcze potwierdził, że solą naszego Towarzystwa, jego siłą żywotną jest wspaniały, społeczny aktyw, jego zaangażowanie i jego ofiarność. To ten aktyw, wypełniając swoją społeczną służbę Polsce Ludowej, krajoznawstwu i turystyce będzie przetwarzał w czyn to wszystko, o czym tutaj mówiliśmy, nad czym dyskutowaliśmy, co kreślił sobie jako zadania na dziś i na jutro. Od tego aktywu zależeć będzie, czy nasze Towarzystwo sprostą zadaniom, które w tej dziedzinie nakreślił VIII Zjazd PZPR, a także potrzebom i oczekiwaniom społecznym.

Wielusetysięczna rzesza polskich turystów, młodzieży, tysiące osób niezorganizowanych oczekują od Kongresu nowych propozycji. Propozycji bardziej atrakcyjnych i znacznie szerszych, bardziej związanych z przeobrażeniami kraju, dostosowanych do potrzeb i zainteresowań poszczególnych grup społecznych, środowisk zawodowych, do wzrastającej liczby turystów.

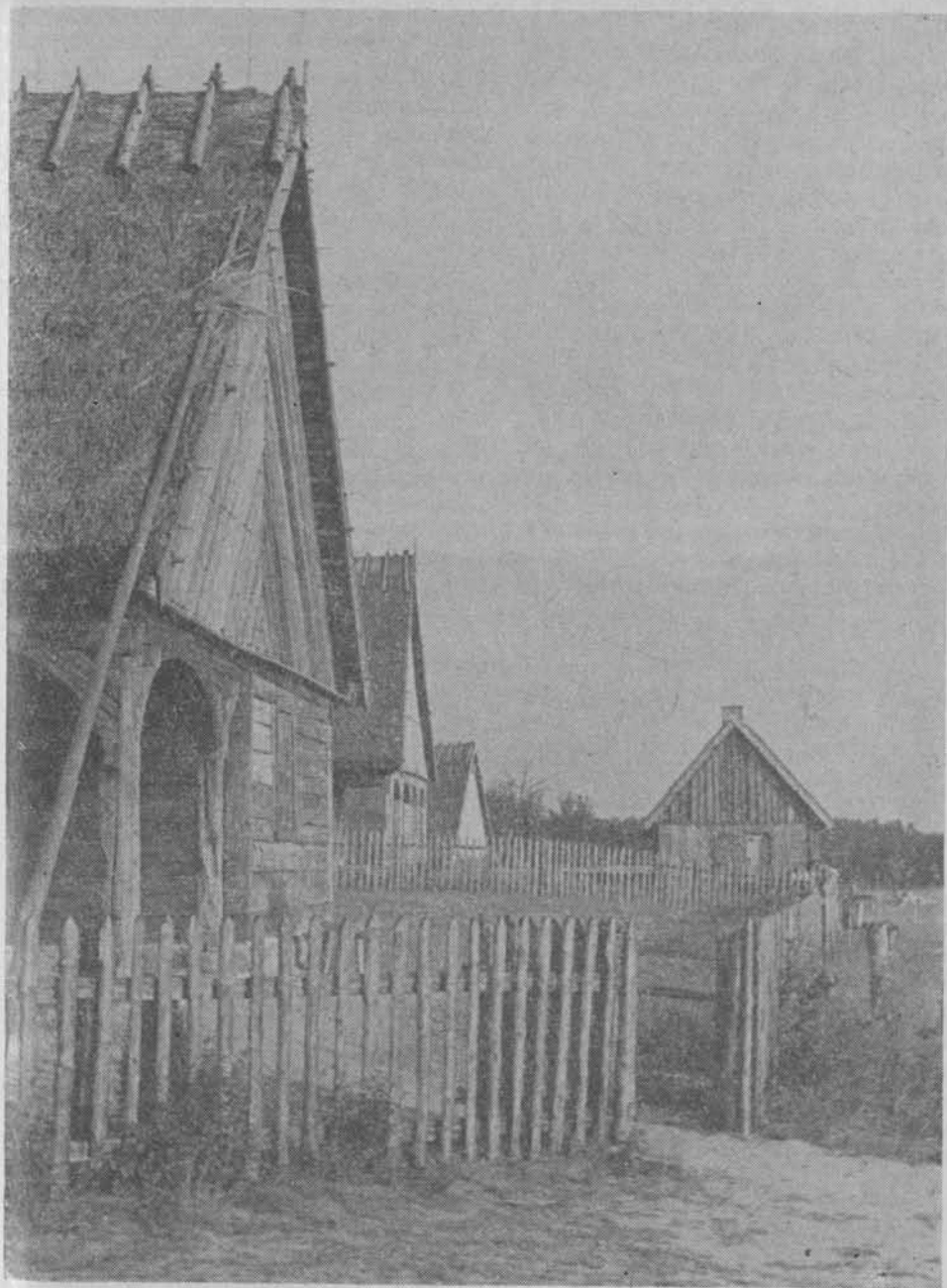
Kongres pogłębił naszą wiedzę o stanie krajoznawstwa i turystyki w Polsce. Wy dobył mocniej nasz dorobek i doświadczenia, ale też ujawnił dość ostro istniejące słabości i braki, dysfunkcje turystyki i istniejące w tej dziedzinie potrzeby. W naszej pracy musimy eliminować to, co hamuje rozwój krajoznawstwa i nie pozwala na pełnienie jego ideowych, wychowawczych i społecznych funkcji.

Wreszcie Kongres, przyjmując niejako nową formułę programową turystyki, zgodnie z którą krajoznawstwo jest konstrukcją intelektualną turystyki, określającą jej wartości społeczne i ideowe, wskazał tym samym na olbrzymią rolę turystyki jako wartości kształtującej i wzbogacającej osobowość człowieka, wywierającej wpływ na jakość życia. A zatem ukazano tutaj pełniej te funkcje krajoznawstwa i turystyki, które zazwyczaj dotychczas ograniczały się do poznania, rekreacji i zawierały niewiele elementów wychowania. W wyniku bogatej dyskusji rozszerzały się te funkcje i służyć mają zarówno edukacji historycznej, jak i kulturalnej społeczeństwa, kształtowaniu postaw patriotycznych i obywatelskich, socjalistycznych zasad współżycia, szacunku dla pracy i jej wartości, dla dorobku minionych i obecnych pokoleń Polaków.

Kongres podjął tak niezwykle istotne i ambitne zadanie, ogłaszając rok 1980 — „Rokiem Kultury Turystycznej”. Chcemy wychowywać całe społeczeństwo w kulturze turystycznej, jest to bowiem z punktu widzenia ochrony przyrody, opieki nad zabytkami, utrwalania wzorów i zasad, obyczajów turystycznych — niezwykle istotne dla podnoszenia roli i rangi turystyki w życiu całego kraju, w rozwoju naszego społeczeństwa, w budowaniu rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego.

Możemy więc zakończyć obrady Kongresu z poczuciem dobrze wypełnionego obowiązku. Był to bowiem Kongres twórczego myślenia i aktywnego działania. Czas teraz do pracy, tej codziennej, mrowczej, której owoce składają się na wyniki i dorobek całego naszego Towarzystwa.

Zamykamy Kongres ze świadomością, że w tym naszym działaniu, co potwierdzała obecność reprezentanta Komitetu Centralnego PZPR i kierownictwa wojewódzkiej instancji partyjnej, mamy olbrzymie poparcie i pomoc partii. Jest to dowód

Park Etnograficzny we Wdzydzach Kiszewskich. Fot. Stanisław Klupiński

wielkiego zaufania, ale też nakłada na nas wielką odpowiedzialność. Zobowiązuje każdego aktywistę do szukania nowych form i inicjatyw, do działalności bardziej dojrzałej programowo i organizacyjnie, odpowiadającej potrzebom społecznym i do wypełniającego swe podstawowe cele krajoznawstwa.

Towarzyszy nam życzliwa atmosfera władz państwowych, czego dowodem jest obecność zarówno przewodniczącej. Głównego Komitetu Turystyki, jak i kierowniczych pracowników Komitetu, którzy cały czas uczestniczą w obradach Kongresu. Ta pomoc i poparcie władz państwowych jest również niezbędna Towarzystwu, aby mogło w pełni realizować program.

Wielce cenimy sobie obecność na Kongresie zasłużonych działaczy krajoznawstwa i turystyki oraz pracowników nauki, którzy swój czas poświęcili po to, aby pomóc nam zarówno wypracowywać te formuły i zadania, którymi posługiwaliśmy się na Kongresie, jak i dać naukowe podstawy dalszego kształtowania programu krajoznawczego.

Potrzebne nam są — i potwierdził to Kongres — sympatia, pomoc wszystkich sojuszników i całego społeczeństwa. Odczuliśmy to w Płocku, mieście serdecznym i gościnnym, w mieście — symbolu polskiej turystyki i krajoznawstwa. Ta serdeczność, gorąca atmosfera, gościnność pozwalały nam lepiej i skuteczniej przeprowadzić nasze obrady.

Pozwólcie więc, że w imieniu Zarządu Głównego naszego Towarzystwa i wszystkich zebranych złożę na ręce towarzyszy z wojewódzkiej instancji partyjnej najgorętsze podziękowania. Sprawa zwołania Kongresu od początku znalazła się w Waszych rękach. Jesteśmy Wam wdzięczni, że swój wolny czas — o który my jako PTTK-owcy tak dbać powinniśmy — spędzacie razem z nami na twórczych obradach.

Na Wasze ręce, Towarzyszu Wojewodo, chcę złożyć podziękowanie Wam osobiście i Waszym współpracownikom za pomoc w zorganizowaniu Kongresu, jak również

za przychylną atmosferę, jaką nam stworzyliście.

Dziękuję serdecznie zawsze uroczemu, zakochanemu w swoim mieście prezesowi Towarzystwa Naukowego Płockiego, dr **Jakubowi Chojnackiemu**, który nie tylko udzielał nam gościny, ale też służył pomocą i był inicjatorem wielu przedsięwzięć.

Chciałbym na ręce kol. **Tadeusza Kowalewskiego**, prezesa Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Płocku, złożyć najgorętsze podziękowanie dla całego Zarządu i aktywów PTTK. Dziękuję serdecznie pracownikom Zarządu Głównego oraz wszystkim służbom, które pracowały cicho, skromnie, ale jakże wydajnie, abyśmy tutaj mogli skutecznie obradować. Dziękuję więc pracownikom teatru, zaplecza teatralnego, służb hotelowych, służb informacyjnych, porządkowych, organizatorskich, wszystkich tych służb technicznych, które były niezwykle potrzebne, aby Kongres mógł odbywać się sprawnie.

Dziękuję prasie, telewizji i naszym gościom, którzy poświęcili swój czas, aby przysłuchiwać się obradom Kongresu, a przede wszystkim dziękuję Wam — drodzy PTTK-owcy, krajoznawcy, uczestnicy Kongresu.

Zamykam ten Kongres świadomy, że jego obrady trwają w Waszych umysłach, w Waszych sercach i trwać będą w Waszych działaniach. To Wy stanowicie sól naszego Towarzystwa i od Waszej pracy zależeć będzie, w jaki sposób wniesiemy wkład w realizację zadań wytyczonych przez partię w tej dziedzinie, w realizację programu, który dzisiaj przyjęliśmy.

Chciałbym życzyć z całego serca, aby nie zabrakło Wam sił, zapału i energii, tak jak dotychczas, w tej szlachetnej służbie społecznej dla Polski, dla jej obywateli, a przede wszystkim dla naszej kochanej młodzieży. Kiedy brakuje słów do wyrażenia wdzięczności, mówię Wam po prostu: Całuję Was prosto w serce. Dziękuję serdecznie. Zamykam obrady Kongresu Krajoznawczego.

Uchwała nr 29 (IX) 80
Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego
z dnia 22 kwietnia 1980 roku
w sprawie „Krajoznawczego Programu Turystyki na
lata 1980—1990”

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego przyjmuje „Krajoznawczy Program Turystyki na lata 1980-1990” opracowany przez Kongres Krajoznawczy w Płocku, który odbył się w dniach 11-13 kwietnia 1980 roku.

Zarząd Główny PTTK zaleca wszystkim jednostkom PTTK realizowanie powyższego programu.

W tym celu zobowiązuje:

- komisje społeczne Zarządu Głównego PTTK do opracowania własnych planów realizacji programu, przedyskutowania ich na zebraniach plenarnych i wykonywania w codziennej działalności komisji oraz ich terenowych odpowiedników;
- zarządy wojewódzkie PTTK do zwołania zebrań plenarnych w celu opracowania planu realizacji przyjętego programu, z uwzględnieniem sposobów i terminu wykonania poszczególnych zadań przez podległe jednostki;
- Dyrekcję Zrzeszenia Gospodarki Turystycznej PTTK do wdrażania zadań wynikających z programu i przedstawiania okresowych informacji Prezydium Zarządu Głównego PTTK;
- Zakład Wydawniczo-Propagandowy PTTK do opublikowania materiałów zawierających dorobek Kongresu Krajoznawczego w wydawnictwie „Ziemia 1980”;
- Komisję Krajoznawczą ZG PTTK do koordynowania prac wynikających z realizacji „Krajoznawczego Programu Turystyki na lata 1980 — 1990” i przedkładania odpowiednich dokumentów i informacji Zarządowi Głównemu PTTK.

Zarząd Główny PTTK